

ŠKOFIJSKI LIST

49.

Vernikom za mesec junij.

Počestvenje kraljevega Srca Jezusovega.

Prepričan sem, da češčenje presv. Srca Jezusovega kljub dolgotrajni vojski ne ponehuje, marveč se v naši škofiji vzdržuje in pospešuje. Priljubljeno je posebno apostolstvo molitve z znano molitvico: »O presladko Srce Jezusovo, po rokah Device Marije...«, po kateri darujemo presv. Srcu Jezusovemu vse molitve, dela in trpljenja vsakega dneva.

Tudi posvetili smo se božjemu Srcu Jezusovemu ob začetku stoletja s celim svetom in ob pričetku vojske z vsemi narodi avstrijskimi. Papež Benedikt XV. pa nas izpodbujajo, da v stiskah naših dni storimo še en korak dalje. Želé namreč, da bi si presv. Srce Jezusovo zbrali prav izrečno za kralja svojih družin.

Oh, saj je Gospod Jezus res naš najvišji Kralj že kot Bog, pa tudi kot človek. Ustvaril nas je in odrešil z bridko smrtjo na križu. Njegovi smo, njegova lastnina smo, vse imamo od njega. On želi, da ga priznamo kot svojega Kralja; želi med nami vladati ne s šibo in strogostjo, ampak z ljubeznijo in z usmiljenjem.

Toda premnogi ga nočejo za Kralja in z upornimi Judi kličejo: »Nočemo, da bi ta nad nami vladal!« Celo narodi in države so tako klicale. In kakor je Gospod kaznoval Jude, da jim je izbrani rimski cesar v krvavih vojskah razdjal Jeruzalem in uničil državo, tako je tudi sedaj Gospod dopustil za kazen narodom in državam, da so jih strasti, katerim kot gospodarjem služijo, zapeljale v splošno vojsko. In ker strasti še vladajo, da, celo silnejše postajajo, namreč sovraštvo, gospostvaželjnost in pohlepnost, zato tudi vojske ne more biti konec.

Kakor države so nesrečne tudi družine, v katerih ne vlada ljubezen presv. Srca Jezusovega. Namesto Njega vladajo po družinah jeza, trma, prepir, sovražnost, kletve, nesram-

nost. Kjer pa vladajo te strasti, tam pač ni sreče, ni miru, ni veselja, ampak le tuga in vedna žalost.

In kaj nas čaka po vojski? Nove bridkosti in nove težave; čaka nas naporno delo, velika draginja, silen davek in kar je še najbolj žalostno, čaka nas medsebojna hladnota, brezobzirna sebičnost in neusmiljena pohlepnost po denarju. Saj se vse te nekrščanske strasti že sedaj v vojski hitro razvijajo in vsepovsod razširjajo, ter nam grene medsebojno življenje.

Kaj ne, iz teh bridkosti si moramo pomagati. Toda brez pomoči božje ni mogoče, da bi premagali vse te nesrečne strasti, ki so zavladale nad nami. Zato le kličimo k Bogu, naj se nas usmili, naj nam pomaga, akoravno smo nevedni. Molimo po naši Materi Devici Mariji in kličimo vsak dan iz dna srca: »Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike sedaj« v teh grozljivih stiskah in žalostih in nevarnostih.

Po Mariji, ki nam bo naše duše razsvetlila, se vrnimo s celim srcem k Bogu, h Gospodu našemu Jezusu Kristusu. Saj nam je On svoje božje Srce, polno goreče ljubezni in neskončne usmiljenosti, razodel in odkril ravno za naše čase. Le pogledjmo trnjevo krono, strašni križ in sveto rano Njegovega Srca. Ali nam ti znaki ne oznanjajo strašne pravice, pa tudi neskončne ljubezni božje?

Pravica božja, ki tuje grehe na samem božjem Sinu tako strašno kaznuje, naj nas pretrese, da se dvignemo in odločno odbijemo od sebe naše strasti, ki nas ženejo v upor do Boga in do njegovih za mirno življenje prepotrebni zapovedi. Ljubezen božja pa naj da zaupanje do usmiljenega Boga, da nas ne bo zavrzel, ampak kot poboljšane otroke sprejel zopet v svoje očetovsko srce.

Opomba. Vse gospode prosim, da ta list čim prej vernikom prečitata, razjasnite in jih večkrat spomnite, naj store, kar sem jim naročil in kar papež Benedikt XV. tako srčno žele.

V tem oziru je mnogo vredno, da premnogi božje Srce Jezusovo častite, da smo se temu presv. Srcu pred vojsko posvetili in da praznujete posebno slovesno dan celodnevnega češčenja. Oh koliko milosti nam je Gospod v teh groznih letih že izkazal: obvaroval nas je mnogih zunanjih nesreč, tudi versko življenje ni preveč trpelo. Vendar pa gremo nazaj: Strasti nas vedno bolj obvladujejo, namreč grda sebičnost in brezobzirna pohlepnost po denarju: krščanska ljubezen izginja.

Da se teh nevarnosti rešimo, da bomo v dobrem napredovali in si čim prej pred Bogom zaslužili zaželjeni mir, storimo v češčenju presv. božjega Srca Jezusovega korak naprej, ubogajmo sv. Očeta Benedikta XV. in si prav slovesno izberimo Jezusovo sv. Srce za svojega kralja, za kralja svoje hiše in svoje družine.

Kako pa naj opravimo to posvetitev? Sveti Oče so njim predloženi način odobrili in z odpuški obdarili. Je pa ta-le:

Kupite si lep kip presv. Srca ali pa Njegovo sliko. Domači duhovnik naj kip ali sliko blagoslovi. Potem si izberite vsaka družina zase primeren dan, n. pr. prvi petek v mesecu ali prvo nedeljo, praznik presv. Srca ali katerikoli dan meseca junija. Prejmite tisti dan vsi sv. zakramente in se v določenem času zberite v domači hiši. Tudi kake prijatelje lahko povabite.

b) Slika ali kip naj bo okinčan. Na steni sobe naj bo pripravljen primeren, viden prostor, kamor bote sliko obesili ali kip postavili. Napravi naj se kakor mali oltarček, da bi mogla pred njim tudi lučica goreti. Ko ste se zbrali, naj bere gospodar ali gospodinja ali kak otročiček sledečo posvetilno molitev. V tej molitvi očitno poveste, da naj bo presv. Srce Jezusovo vaš edini Kralj, ki ga hočete ubogati in ki naj vam pomaga v vseh dušnih in telesnih potrebah, posebno v nesreči, ko bi grešili in ob smrtni uri. Molitev je sledeča:

»Presveto Srce Jezusovo, ki si blaženi Mariji razodelo, da želiš vladati v krščanskih družinah, tebe danes proglasimo za neomejenega kralja nad našo družino. Živeti hočemo odslej iz tvojega življenja; hočemo, naj med nami zaveto tiste čednosti, katerim si obljubil mir že tukaj na zemlji; pregnati hočemo daleč od sebe duha posvetnosti, ki si ga ti obsodil.

Ti kraljuj našemu razumu s preprostostjo naše vere, kraljuj našim srcem z ljubeznijo, v kateri naj brez pridržka zate plamtijo in katere plamen hočemo ohranjati s pogostim prejemanjem tvojega Rešnjega Telesa.

Prosimo, o Srce božje, predseduj nam, kardarkoli se zberemo; blagoslavljal naša duhovna in časna opravila; odganjal nam skrbi, posvečuj nam radosti in lajšaj težave. Če bi bil kdo izmed nas tako nesrečen, da bi te kdaj žalil, opomni ga, o Srce Jezusovo, da si do skesanega grešnika dobrotljivo in usmiljeno. In ko bo bila ura ločitve, ko se približa smrt in nas napolni z žalostjo, tedaj se hočemo vsi, kateri bodo odhajali v večnost in kateri ostanejo v življenju, vdati v tvoje večne sklepe. Tolažili se bomo z mislijo, da pride dan, ko bo mogla cela družina, zbrana v nebesih, na veke prepevati tvojemu veličastvu in slaviti tvoje dobrote.

Brezmadežno Srce Marijino in častitljivi očaj sveti Jožef naj ti to našo posvetitev izročita in naj nas spominjata na njo vse dni našega življenja. Naj živi Srce Jezusa, našega Kralja in našega Očeta.«

c) Po tej posvetitvi se moli »Oče naš, Češćena Marija in Čast Bogu« in kip se postavi ali slika obesil na odbrani ozaljšani kraj.

d) Nazadnje se opravi pred kipom ali podobno še sledeča molitev, s katero se genljiva domača slovesnost primerno sklene:

»Hvala in slava božjemu Srcu, čigar usmiljenje se nam je razodelo v toliki meri. Izmed tisočih je presveto Srce izvolilo nas, da sprejmemo dedišćino njegove ljubezni. Naše stanovanje je postalo kraj sprave za nehvaležnost toliko ljudi. O božje Srce Jezusovo, nismo zaslužili sreće, da te smemo pozdravljati kot gospoda in variha družine. Z najvećjim spoštovanjem te molimo in te zahvaljujemo, da bivaš v naši sredi in čutiš z nami vse bridkosti in težave, vse radosti in zopernosti. Nismo vredni, da si prišelj k nam. Vendar ostani pri nas o Gospod, in stori, da bomo vsi goreći častilci tvojega božjega Srca.

Tebi se izročimo s popolnim zaupanjem, o božji Zveličar, in te prosimo: blagoslovi vsa naša dela in vse naše zadeve. Naj ti bo ta hiša tako mila in draga kot ti je bila hiša v Betaniji, v katero si tako rad zahajal. Priporočimo ti vse naše zadeve in te prosimo tolažbe in moći v trpljenju in v skušnjavah. Prav posebno še ti priporočimo one duše, ki so se že loćile iz naše sredine. Ostani pri nas, o Gospod, in bodi naša pomoć v viharjih življenja. Odvrni od nas noć nevere in prepira. Daj, da ti služimo z delavnim, čistim in ljubeznipolnim življenjem. Hvaljeno, ljubljeno, moljeno in slavljeno bodi v tej hiši presv. Srce Jezusovo sedaj in vsak čas! Amen.«

e) Da bote deležni obljubljenih milosti, opravljajte radi svoje molitve pred kipom ali

sliko; v silah, potrebah in žalostih prihitite na ta kraj; v petkih, posebno v prvih petkih meseca ozaljšujte kip ali sliko; prosite vsak dan posebno za mir in ljubezen v hiši, za pokorščino, čistost, za premagovanje in zatajevanje svojih strasti, svoje trme, jeze, samoljubnosti in poželjivosti.

Storite, kar vam svetujem, koj v mesecu juniju. Na to naj vas nagiba vaša lastna dušna in večna korist. Na svetu nas nič dobrega ne čaka. Prizadevajmo se, da bi vsaj po hišah ohranili medsebojno ljubezen, prizanašljivost, krotkost, čistost, zakonsko zvestobo, pokorščino ter sveti strah božji. Iz teh čednosti bo izviral družinski mir in iz miru tisto posebno domače veselje, ki nam bo lajšalo, da, zaslajevalo bridkosti življenja.

In pomoč za tako življenje boste gotovo dosegli. Saj je Gospod sam obljubil, da bo odkritosrčnim častilcem svojega Srca dar preobilnih milosti za krščansko življenje in za srečno zadnjo uro: obljubil je grešnikom milost spokornosti, mlačnim milost gorečnosti, pravičnim milost stanovitosti do konca; da, obljubil, da bo

blagoslovil in k srečnemu koncu vodil vsa podjetja svojih častilcev.

O slikah in podobah svojega Srca je pa Gospod Jezus izrazil naravnost željo, naj se obesijo in postavijo na vidnem kraju, da bo vidljiva ljubezen Njegovega srca omeščala trda srca. Onim hišam, kjer bo kip ali slika njegovega Srca in bodo to sliko pobožno častili, je obljubil prav mnogih milosti, posebno to milost, da se bodo razprtije v družini poravnale, da bo te družine varoval in jim pomagal v vsaki nesreči in bridkosti, ako se bodo z velikim zupanjem k presv. Srcu zatekale.

Kaj ne, dragi moji, v silnih bridkosti se boste poprijeli tega sredstva in si čim prej izbrali presv. Srce za svojega kralja in boste svoje družine slovesno Njemu posvetili.

Blagoslov vsemogočnega, Očeta, Sina in Sv. Duha, naj pride nad vas in vedno ostane nad vami! Hvaljen Jezus!

V Ljubljani, dne 20. aprila 1918.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

50.

Weihe der Familien an das heiligste Herz Jesu.

Ich bin überzeugt, daß die Verehrung des heiligsten Herzens Jesu trotz des langdauernden Krieges nicht abnimmt, sondern in unserer Diözese wach erhalten wird und zunimmt. Beliebte ist besonders das Gebetsapostolat mit dem bekannten Gebete »Süßestes Herz Jesu, durch die Hände der Jungfrau Maria...«, mit welchem wir dem heiligsten Herzen Jesu täglich unsere Gebete, Werke und Leiden aufopfern.

Zu Anfang des jetzigen Jahrhunderts haben wir uns mit der ganzen katholischen Welt und zu Anfang des Krieges mit allen Völkern unserer Monarchie dem göttlichen Herzen geweiht. Papst Benedikt XV. ermahnt uns aber, daß wir in den Drangsalen der gegenwärtigen Zeit noch einen Schritt weiter tun. Der heilige Vater wünscht, daß wir unsere Familien dem königlichen Herzen Jesu weihen.

Jesus ist ja unser König. König als Gott, aber auch als Mensch. Er hat uns erkaufte und erlöst durch seinen bitteren Tod am Kreuze. Sein sind wir, sein Eigentum, alles haben wir

von ihm. Er wünscht, daß wir ihn als König anerkennen; er will über uns herrschen nicht mit Strafe und Strenge, sondern mit Liebe und Barmherzigkeit.

Doch viele wollen ihn nicht als König anerkennen und rufen, wie einst die Juden: »Wir wollen nicht, daß dieser über uns herrsche!« Auch Völker und Staaten haben so gerufen. Und wie Gott die Juden gestraft hat, daß ihnen die Römer nach blutigen Kämpfen Jerusalem zerstört und das jüdische Reich vernichtet haben, so hat auch jetzt Gott zugelassen, daß die Völker und Staaten durch menschliche Leiden, welchen sie dienen, in den furchtbaren Krieg geführt wurden. Und weil die Leiden noch herrschen, kann das Ende des Krieges noch nicht kommen.

Wie Völker und Staaten, so sind auch unglücklich die Familien, in welchen die Liebe des heiligsten Herzens Jesu nicht herrscht. An Stelle dieser Liebe herrschen in solchen Familien Leidenschaften und Sünden. Wo aber ungeord-

Anmerkung. Vorstehendes Schreiben wolle den Gläubigen vorgelesen und erklärt werden. Zugleich sollen sie öfters ermahnt werden, dem Wunsche des hl. Vaters Papst Benedikt XV. betreffs der feierlichen Weihe der Familien an das heiligste Herz Jesu zu entsprechen.

nete Leidenschaften herrschen, dort gibt es kein Glück, keine Freude, keinen Frieden, sondern nur Elend und Trauer.

Was erwartet uns nach dem Kriege? Neue Trübsal, neue Beschwerden; es erwartet uns mühevollen Arbeit, große Teuerung, große Steuern, und was am allertraurigsten ist, es erwartet uns gegenseitige Lieblosigkeit, rücksichtslose Eigennützigkeit und unbarmherzige Gier nach Geld. Diese unchristlichen Leidenschaften herrschen ja schon jetzt im Kriege und verbittern uns das Leben.

Nicht wahr, aus dieser Trübsal müssen wir uns helfen. Aber ohne Hilfe Gottes ist es unmöglich alle diese Leidenschaften, welche über uns die Herrschaft errungen haben, zu besiegen. Deshalb müssen wir Gott um Hilfe anrufen, daß er sich unser erbarme. Beten wir zur heiligsten Jungfrau und Mutter Maria und rufen wir jeden Tag aus der Tiefe des Herzens: »Heilige Maria, Mutter Gottes, bitte für uns arme Sünder jetzt,« in diesen furchtbaren Kümernissen und Gefahren.

Durch Maria, welche unsere Seelen erleuchten wird, kehren wir von ganzem Herzen zurück zu unserem Gotte und Herrn Jesus Christus. Er hat ja sein heiligstes Herz voll von Liebe und unendlicher Erbarmung gerade für unsere Zeiten geöffnet. Schauen wir hier die Dornenkrone, das furchtbare Kreuz und die heilige Wunde seines Herzens. Verkünden uns diese Zeichen nicht die strenge Gerechtigkeit, aber auch die unendliche Liebe Gottes?

Die Gerechtigkeit Gottes, welche den Sohn Gottes für fremde Sünden so furchtbar leiden läßt, soll uns erschüttern, daß wir uns erheben und uns entschlossen von allen sündhaften Leidenschaften befreien, welche uns von Gott und von seinen für ein friedliches Leben notwendigen Geboten abwendig machen. Die Liebe Gottes aber möge uns Vertrauen auf den barmherzigen Gott verleihen, welcher uns nicht verwerfen, sondern als gebesserte Kinder wieder in sein väterliches Herz einschließen wird.

In dieser Beziehung ist es von besonderem Wert, daß es unter uns viele Verehrer des heiligsten Herzens Jesu gibt, daß wir uns zu Anfang des Krieges dem heiligsten Herzen geweiht haben und daß die Anbetungstage so würdevoll abgehalten werden. Ja, viele Gnaden hat uns Gott schon bisher in diesen furchtbaren Jahren erwiesen. Er hat uns vor vielem äußeren Elend und Unglück bewahrt. Auch das religiöse Leben hat nicht zu stark gelitten. Jedoch in letzterer

Hinsicht ist ein Rückgang bemerkbar: die Leidenschaften, besonders Selbstsucht und Habgier, nehmen überhand, die christliche Liebe aber nimmt ab.

Damit wir uns aus diesen Gefahren retten, damit wir im Guten Fortschritte machen und wir vor Gott den ersehnten Frieden verdienen werden, machen wir in der Verehrung des heiligsten Herzens Jesu einen Schritt voran, folgen wir den Ermahnungen des hl. Vaters Papst Benedikt XV. und weihen wir recht feierlich unsere Häuser und unsere Familien dem heiligsten Herzen Jesu.

Wie soll diese Weihe geschehen? Der hl. Vater hat die ihm vorgelegte Art und Weise gutgeheißen und mit Ablässen beteiligt. Die Weihe geschieht folgenderweise:

1. Kauft euch eine schöne Statue oder ein Bild des heiligsten Herzens Jesu, wenn ihr ein solches noch nicht habt. Der heimische Priester soll die Statue oder das Bild weihen. Dann wähle jede Familie für sich einen geeigneten Tag, z. B. den ersten Freitag im Monat, oder den ersten Sonntag, des Herz-Jesu-Fest oder einen beliebigen Tag im Juni. Empfängt am selben Tage die hl. Sakramente und versammelt euch zur bestimmten Zeit im Hause.

2. Das Bild oder die Statue soll geschmückt sein. Wählet einen geeigneten gut sichtbaren Platz, einen Ehrenplatz in der Wohnstube, wo das Herz Jesu-Bild aufgehängt oder die Statue aufgestellt werden soll. Es möge einigermaßen ein Hausaltären errichtet werden, wo auch ein Lichtlein brennen könnte. Nachdem ihr euch versammelt habt, bete der Vater oder die Mutter oder ein Kind das Weihegebet kniend vor. In diesem Gebete beteuert ihr offen, das heiligste Herz Jesu möge euer einziger König sein, welchem ihr gehorchen wollet und welcher euch in allen zeitlichen und seelischen Nöten helfen wolle, namentlich im Unglück einer Sünde und in der Todesstunde.

Das Weihegebet lautet folgendermaßen:

Heiligstes Herz Jesu, du hast der sel. Margareta Maria deinen Wunsch kundgegeben, über die christlichen Familien zu herrschen. So kommen wir denn heute, um deine unbeschränkte Herrschaft über unsere Familie zu bekennen. Wir wollen fortan leben von deinem Leben; wir wollen bei uns jene Tugenden erblühen lassen, welchen du den Frieden hier auf Erden schon versprochen hast; wir wollen den Geist dieser Welt, über welchen du den Fluch ausgesprochen, weit von uns verbannen.

So herrsche denn über unsern Verstand durch die Einfalt des Glaubens; herrsche auch über unsere Herzen durch die Liebe, in der sie ohne Vorbehalt für dich brennen sollen und deren Glut wir durch den häufigen Empfang der heiligen Kommunion wach erhalten wollen.

Würdige dich, o göttliches Herz, uns vorzustehen, so oft wir zusammenkommen; unsere geistigen und zeitlichen Unternehmungen zu segnen; unsere Sorgen zu zerstreuen; unsere Freuden zu heiligen und unsere Leiden zu lindern. Sollte jemals der eine oder andere von uns das Unglück haben, dich zu betrüben, so erinnere ihn daran, daß du, o Herz Jesu, gütig und barmherzig bist gegen den reuigen Sünder. Und wenn die Stunde der Trennung schlägt, wenn der Tod kommt und seine Trauer über uns ausbreitet, so wollen wir alle, sowohl die Dahinscheidenden als auch die Zurückbleibenden deinen ewigen Ratschlüssen uns unterwerfen. Wir wollen uns mit dem Gedanken trösten, daß ein Tag kommen wird, an welchem unsere ganze Familie, im Himmel vereinigt, auf immer deine Herrlichkeit und deine Wohltaten wird preisen können.

Das unbefleckte Herz Mariä und der glorreiche Patriarch, der hl. Josef mögen dir diese Weihe darbringen und alle Tage unseres Lebens uns daran erinnern. Es lebe das Herz Jesu, unseres Königs und unseres Vaters!

3. Nach diesem Weihegebete wird noch ein Vaterunser, Gegrüßet seist du Maria und Ehre dem Vater gebetet und dann soll am ausgewählten Platze das Bild aufgehängt oder die Statue aufgestellt werden.

4. Zum Schlusse möge noch das folgende Dankgebet gesprochen werden:

Lob und Preis sei dem göttlichen Herzen Jesu, dessen Barmherzigkeit sich uns in solchem Maße kundgetan hat. Unter Tausenden hat das heiligste Herz Jesu uns erwählt, die Erbschaft seiner Liebe zu empfangen. Unsere Wohnung ist zu einer Stätte der Sühne für den Undank so vieler Menschen geworden. O göttliches Herz Jesu, welch unverdientes Glück ist es, dich als den Herrn und Beschützer der Familie begrüßen zu dürfen. In tiefster Ehrfurcht beten wir dich an und danken dir, daß du in unserer Mitte wohnst, um mit uns alle Ängsten und Mühen, alle Freuden und Widerwärtigkeiten zu teilen. Wir sind nicht würdig, daß du bei uns eingekehrt bist. Aber bleibe bei uns, o Herr, und mache uns alle zu eifrigen Verehrern deines göttlichen Herzens. Wir übergeben uns dir mit gan-

zem Vertrauen, o göttlicher Heiland, und bitten dich um deinen heiligen Segen in allen unseren Arbeiten und Anliegen. Möge dieses Haus dir eine Stätte sein, so lieb und teuer wie das Haus zu Bethanien, in welchem du so gern Einkehr gehalten hast. Wir empfehlen dir, o Herz Jesu, alle unsere Anliegen und bitten dich um Trost und Kraft in den Leiden und Versuchungen. Ganz besonders empfehlen wir dir noch jene Seelen, welche der Tod bereits aus unserer Mitte genommen hat. Bleibe bei uns, o Herr, und sei unsere Hilfe in den Stürmen des Lebens. Halte fern von uns die Nacht des Unglaubens und der Zwietracht. Gib, daß wir dir dienen durch ein Leben der Arbeitsamkeit, der Reinheit und Liebe. Gelobt, geliebt, angebetet und verherrlicht werde in diesem Hause das heiligste Herz Jesu jetzt und jederzeit. Amen.

Damit ihr der verheißenen Gnaden teilhaftig werdet, verrichtet eure Gebete gern vor dem Herz-Jesu-Bilde; in Nöten und Gefahren, in Trübsal eilet an diesen Ort; an Feiertagen, namentlich am ersten Freitage im Monat schmücket das Herz-Jesu-Bild; betet jeden Tag besonders um Frieden und Liebe in der Familie, um Gehorsam, Sittsamkeit, Keuschheit, um Besiegung aller ungeordneten Leidenschaften.

Vollführt diese Weihe gleich im Monate Juni. Dazu soll euch euer geistiger und ewiger Nutzen bewegen. Auf der Welt erwartet uns nichts Gutes. Bestreben wir uns, daß uns wenigstens in den Familien gegenseitige Liebe, Verträglichkeit, Nachsichtigkeit, Sanftmut, Keuschheit, eheliche Treue, Gehorsam und heilige Furcht Gottes erhalten bleibe. Aus diesen Tugenden wird der Friede in der Familie hervorgehen und aus diesem Frieden jenes ganz eigene häusliche Glück, welches uns die Bitterkeiten des Lebens erleichtern und versüßen wird.

Die Gnade für ein solches Leben werden wir gewiß erhalten. Der Herr hat ja die Verheißung gegeben, daß er allen aufrichtigen Verehrern seines heiligsten Herzens überreiche Gnaden zum christlichen Lebenswandel und für eine glückliche Sterbestunde geben wird. Er hat verheißt den Sündern die Gnade der Bekehrung, den Lauen die Gnade des Eifers, den Gerechten die Gnade der Standhaftigkeit bis ans Ende; ja er hat verheißt, daß er alle Unternehmungen seiner Verehrer segnen und zu einem glücklichen Ausgange führen wird.

Der sel. Margareta Alacoque hat der Heiland ausdrücklich den Wunsch ausgesprochen, daß das Bild seines Herzens öffentlich ausge-

setzt werde, damit durch dieses sichtbare Bild seiner Liebe die erkalteten Herzen erwärmt werden. Jenen Häusern, in welchen das Bild des heiligsten Herzens Jesu zur besonderen Verehrung ausgesetzt wird, hat der Heiland jegliche Art von Segnungen herabzusenden versprochen, besonders die Gnade der Eintracht in der Familie, Hilfe in Unglück und Nöten.

Nicht wahr, meine Lieben, im großen Kummer der gegenwärtigen Zeit werdet ihr zu die-

sem Mittel greifen und ehestens das heiligste Herz Jesu zu eurem Könige erwählen und ihm eure Familie feierlich weihen.

Der Segen des allmächtigen Gottes, des Vaters und des Sohnes und des hl. Geistes komme über euch und bleibe immerdar. Amen.

Laibach, am 20. April 1918.

† Anton Bonaventura,
Fürstbischof.

51.

Letno poročilo Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

V preteklem poslovnem letu je bila glavna skrb odbora, da se uredi razmerje Apostolstva sv. Cirila in Metoda do drugih misijonskih društev ter da se končno določi delokrog Apostolstva. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda je bilo vedno prepričano, da se mora delo za cerkveno zedinjenje samostojno in enotno urediti. V tem prepričanju nas je zlasti potrdila ustanovitev samostojne kongregacije kardinalov za vzhodno cerkev in ustanovitev zavoda za vzhodne študije v Rimu. A potrebno je tudi, da se vse delo za unijo enotno organizira, kakor mora biti tudi delo za poganske misijone enotno organizirano.

Po dolgih razpravah se je to vprašanje končno rešilo na misijonski enketi dne 3. aprila t. l. Pri tej priložnosti se je pokazalo, kako trdna je organizacija Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Dne 2. aprila so imeli zastopniki jugoslovanskih škofijskih odborov skupno posvetovanje, pri katerem so sklenili reorganizacijo Apostolstva, da bo moglo postati središče vsega mednarodnega dela za unijo. Posvetovanja so se udeležili trije zastopniki hrvatskega Apostolstva, med njimi dr. D. Njaradi, grško-katoliški škof v Križevcih. Presvetli g. škof Mahnič je pismeno sporočil, da se pridružuje vsemu, kar se bo sklenilo. Centralni odbor je sporočil, da pozdravlja nameravano reorganizacijo. Glavne točke reorganizacije smo sporočili v zadnjem »Škofijskem Listu« (str. 53.).

Misijonska enketa je z veseljem pozdravila reorganizacijo Apostolstva ter priznala, da je Apostolstvo zares zmožno in poklicano, naj postane središče vsega mednarodnega dela za unijo. Soglasno se je sklenilo, naj nobena druga misijonska organizacija ne posega v delokrog Apostolstva. »Misijonska zveza« se omeji na poganske misijone. Apostolstvu se je naročilo, naj ustanovi misijonišče za krščanski Vzhod in

osnuje posebno misijonsko kongregacijo (moško in žensko) vzhodnega obreda.

Glede na ustanovitev nove misijonske kongregacije vzhodnega obreda se bomo dogovorili s hrvaškim grško-katoliškim škofom dr. Njaradijem in z lvovskim metropolitom Šeptickem.

Poverjenikom priporočamo, da naj že letos prično nabirati prispevke po novih pravilih. Dokler nova pravila še niso formalno potrjena, naj se vse to vrši popolnoma prostovoljno. A prav je, da se udje kmalu privadijo novim pravilom. Revnejši verniki tudi po novih pravilih lahko pristopajo in darujejo, kolikor ravno morejo; deležni so vseh odpustkov kakor drugi udje. Po vseh župnijah naj se uvedejo venci udov, ki plačujejo po 2 K 40 v na leto.

Gg. duhovnikom priporočamo knjigo »Ut omnes unum sint«, v kateri je zbrano govorniško gradivo za govore o Apostolstvu sv. Cirila in Metoda.

Najboljša podlaga Apostolstva pa je »Apostolski molitvenik«. Gg. poverjeniki naj ta molitvenik priporočajo udom, da se bode mogla vsaj v večjih župnijah »ura molitve« za cerkveno zedinjenje prvo nedeljo julija moliti po novem molitveniku. Pri večjih skupnih naročilih bodo udje ta molitvenik dobili po znižani ceni 2 K 30 v s poštnino vred, ako ga vsaj do 15. julija naročijo naravnost pri Apostolstvu sv. Cirila in Metoda. Pozneje se bo molitvenik dobival samo v knjigarnah.

Molitvenik se je tiskal v 18.000 izvodih. Stroški so tako veliki, da presegajo naše letošnje dohodke. Zato ne moremo še napraviti končnega letnega računa in objavljamo samo začasni račun.

Vseh dohodkov je bilo (do 20. majnika t. l.) **15.108 K 13 v.** Stroškov je bilo skupno 424 K 83 v.; in sicer za podobice 240 K, za položnice in čeke

125 K, za poštnino in drugo 59 K 83 v. Razdelili samo: 300 K za znanstvene namene, 2530 K 75 v za bolgarsko duhovsko zvezo, 800 K za bolgarske

kapucine, 500 K za usmiljenke. Vsi izdatki skupno 4555 K 58 v. Stroški za »Apostolski molitvenik« še niso poravnani.

V Ljubljani, dne 20. majnika 1918.

Dr. F. Grivec, t. č. tajnik.

Dr. Fr. Pernè, t. č. predsednik.

52.

Codex iuris canonici.

De obligationibus clericorum (c. 124—144).

Iz tega oddelka smo na shodu gg. dekanov dne 10. aprila obravnavali c. 131, 137, 139 in 142. Da pa tvarino bolj celotno in pregledno obravnam, zato naj podam vse določbe novega zakonika o dolžnostih klerikov.

Svetost.

Stan zahteva, kar izrečno naglašča zakonik: »Clerici debent sanctiorem prae laicis vitam interiorem et exteriorem ducere eisque virtute et recte factis in exemplum excellere« (c. 124).

Sredstva za svetost.

Zakonik nalaga škofom, naj poskrbe, »ut clerici omnes poenitentiae sacramento frequenter conscientiae maculas eluant« (c. 124, § 1).

Naša sinoda bolj natanko določuje čas rekoč: »ardenter desideramus, ut quilibet sacerdos singulis octo vel saltem quindecim diebus confiteatur; praecipimus vero, ut nullus dioecesis nostrae sacerdos confessionem suam ultra quatuor hebdomades differat (Syn. I., pg. 139).

Dalje naj škof poskrbi, »ut sacerdotes quotidie orationi mentali per aliquod tempus incumbant, sanctissimum Sacramentum visitent, Deiparam Virginem mariano rosario colant, conscientiam suam discutiant.«

Pri nas je za trajnost v pobožnem duhovskem življenju vpeljana družba »Adoratorum« in Marijina družba za duhovnike (Instr. pg. 124 sq.; Syn. I., pg. 137—140). O, ko bi bili vsi gospodje adoratores in člani Marijanske kongregacije!

Zakonik napoveduje duhovne vaje vsaj vsako tretje leto; od njih naj ne bo nikdo izvzet, »nisi in casu particulari, iusta de causa ac de expressa eiusdem Ordinarii licentia« (c. 126). S temi določbami se ujema naša škofijski predpisi (Syn. I., pg. 139).

Razmerje do škofa.

Splošno opominja zakonik: »omnes clerici, praesertim vero presbyteri, speciali obligatione

tenentur suo quisque Ordinario reverentiam et obedientiam exhibendi« (c. 127).

O posebnih dolžnostih vi obedientiae zakonik poudarja samo eno, quoties et quamdiu id, iudicio proprii Ordinarii, exigat Ecclesiae necessitas, ac nisi legitimum impedimentum excuset, suscipiendum est clericis ac fideliter adimplendum munus, quod ipsis fuerit ab Episcopo commissum« (c. 128).

Znanstveno napredovanje.

Zakonik priporoča splošno, naj se duhovniki vedno s knjigo pečajo rekoč: »Clerici studia, praesertim sacra, recepto sacerdotio ne intermittant; et in sacris disciplinis solidam illam doctrinam a maioribus traditam et communiter ab Ecclesia receptam sectentur, devitantes profanas vocum novitates et falsi nominis scientiam« (c. 129).

O nadaljevanju naukov govori bolj natanko naša prva sinoda (pg. 148 sqq.) in naša Instructio (pg. 123, § 3). Razen bogoslovskih ved se priporoča posebno socialna znanost ter poznavanje posebno domače zgodovine in literature.

Ker pa sv. Cerkev pozna človeško slabost, ki naporna dela rada popušča, določuje: »expleto studiorum curriculo, sacerdotes omnes, etsi beneficium paroeciale vel canonicale consecuti, nisi ab Ordinario loci ob iustam causam fuerint exempti, examen singulis annis saltem per integrum triennium in diversis sacrarum scientiarum disciplinis, antea opportune designatis, subeant secundum modum ab eodem Ordinario determinandum« (c. 130, § 1).

Ta zapoved bo vezala one gospode, ki bodo v duhovno službo prišli letos. Za te izkušnje določujem:

Za določena tri leta se bogoslovna tvarina takole razdeli: za prvo leto moralka, pastirstvo in cerkveno pravo; za drugo leto apologetika in dogmatika, za tretje leto sveto pismo.

Pastirstvo in cerkveno pravo se ravnata po novem zakoniku v vseh vprašanjih, katere zakonik obravnava. V pastirstvo spada Liber III. de rebus can. 726—1551 izvzemši določbe de ma-

trimonio (c. 1012—1143), de beneficiis (c. 1400 do 1494) in de bonis Ecclesiae temporalibus (c. 1495 do 1551). Ta tvarina spada v cerkveno pravo in pa Liber II. de personis (c. 87—724).

Apologetika, dogmatika in moralka naj se vzamejo v onem obsegu, kakor v semenišču.

Za sv. pismo naj velja:

a) za stari zakon knjiga Schöpfer, Geschichte des alten Testamentes, za novi zakon knjiga Gutjahr;

b) zraven tega prva knjiga Mozesova, sveti evangeliji, dejanje apostolov in listi: apostoli Pauli ad Timotheum et Titum, apostolorum Petri, Jacobi, Joannis, Judae. Priporoča se knjiga: Jeglič, Mesija.

Čas izpita naj bo: teden po prvi nedelji v avgustu, in sicer v torek za prvi, sredo za drugi in četrtek za tretji oddelk. Kraj: ljubljansko semenišče. Začetek v avgustu 1. 1919. z onimi gospodi, ki bodo letos dovršili nauke v semenišču. Radi večje vneme pri tem nadaljevanju v bogoslovskih vedah naroča zakonik škofom: »in collatione officiorum et beneficiorum ecclesiasticorum ratio habeatur eorum, qui ceteris paribus in memoratis periculis magis praestiterunt« (§ 2).

Da škof tej zapovedi zadosti, bo poskrbel za posebno knjigo, v katero se bo zabeležil uspeh izpitov. Po dovršenih vseh izpitih bo dobil vsakdo spričevalo, da ga bo mogel pri raznih prošnjah priložiti.

Dušnopastirske konference.

Da duhovniki ne bi nikdar prenehali znanstveno napredovati in da bi kolikor mogoče enotno delovali, zapoveduje novi zakonik skupne praktične konference, ki naj bi se vršile vsako leto večkrat. Določa pa sledeče:

»In civitate episcopali et in singulis vicariatus foraneis saepius in anno, diebus arbitrio Ordinarii loci praescribendis, conventus habeantur, quos collationes vel conferentias vocant, de re morali et liturgica; quibus addi possunt aliae exercitationes, quas Ordinarius opportunas iudicaverit ad scientiam et pietatem clericorum promovendam« (c. 131. § 1).

Po posvetovanju z gg. dekani določujem: zapovedane collationes naj se vrše dvakrat na leto ob času, ki ga kot najbolj primernega določijo dekani v sporazumu z gospodi svoje dekanije.

Za vsako vprašanje določi dekan dva poročevalca; vendar pa naj se za vprašanja pripravijo vsi gospodje, da bodo obravnave bolj zani-

mive in poučne. Iz istega razloga zavežem vse gospode duhovne pastirje in veroučitelje, ki so triletne izpite že dovršili, da tekom naslednjih šest let vsako leto vsaj dve zadani vprašanji obdelajo pismeno in elaborate 14 dni pred sestankom pošljejo svojemu dekanu. Za prihodnje triletje veljajo dosedanja določila.

Razprave naj bodo ustne. Dekan določi zapisnikarja. Zapisnik naj obsega tečaj razprav in glavne točke odgovora. Zapisnik naj se sestavi v dveh izvodih; eden ostane v dekanijskem arhivu, drugi se s pismenimi izdelki koj po sestanku pošlje škofijskemu ordinariatu.

Za vsak sestanek bota določeni dve vprašanji de re morali et liturgica in iz drugih bogoslovskih tvarin. Gospodje bote ordinariatu in stvari sami ustregli, ako tudi sami predložite ordinariatu vprašanja času in okolnostim primerna, ki naj bi se na sestankih obravnavala. Vprašanja določi končno škof v sporazumu z gg. bogoslovnimi profesorji. Prinašal jih bo Škofijski List v pričetku vsakega leta.

Vrše pa naj se med letom tako priljubljeni in prekristni sestanki »Sodalitatis Ss. Cordis« in sicer po dosedaj predpisanem načinu. Ti sestanki naj bi se sklicevali v razne župnije dekanata, da pridejo vsi gospodje na vrsto. Obed naj bo priprost. Za stroške, posebno za vino, naj se gospodar zadostno odškoduje. Mogli bi se marsikje sestanki vršiti tudi popoldne.

Za te sestanke in za tvarino, ki naj se obravnava, naj poskrbe dekani. Na vsakem sestanku naj se določi čas in tvarina za prihodnji sestanek. Zapisniki o teh sestankih naj se vsaj ob koncu leta pošljejo ordinariatu. Odločno se svetuje, naj se prepis zapisnika shrani v dekanijskem arhivu.

Kdo je dolžan udeleževati se zapovedanih konference? Zakonik določuje: »Conventui interesse... debent, nisi a loci Ordinario exemptionem antea expresse obtinuerint, tum omnes sacerdotes saeculares, tum religiosi licet exempti curam animarum habentes et etiam, si collatio in eorum domibus non habeatur, alii religiosi, qui facultatem audiendi confessiones ab Ordinario obtinuerunt« (ibid. § 3).

Zakonik je strog in ne dopušča nobene izjeme; udeleževati se jih torej morajo tudi gospodje v pokoju, ki še spovedujejo in pridigujejo. Ker smo radi sestankov Sodalitatis zapovedane konference omejili samo dvakrat na leto, naj se v zmislu te zapovedi tudi konference Sodalitatis udeležujejo vsi gospodje, ako je le količkaj mogoče.

Celibat.

Zakonik določuje v tem oziru popolnoma jasno: »Clerici in maioribus ordinibus constituti a nuptiis arcentur et servandae castitatis obligatione ita tenentur, ut contra eandem peccantes sacrilegii quoque rei sint« (c. 132. § 1).

O postrežnicah in drugih ženskah.

O potrežnicah zapoveduje zakonik, naj kleriki nimajo pri sebi in naj nikakor ne obiskujejo onih ženskih oseb, »de quibus suspicio esse possit« (c. 133. § 1).

Zato smejo kleriki skupno prebivati samo z onimi ženskami, »in quibus naturale foedus nihil mali permittit suspicari, quales sunt mater, soror, amita et huiusmodi, aut a quibus spectata morum honestas cum proveciore aetate coniuncta omnem suspicionem amoveat« (ib. § 2).

Zakonik prizna škofu pravico presojevati, da li more klerik imeti pri sebi ali obiskovati ženske in sicer tudi take, »in quas communiter suspicio non cadit«, pa bi mogle vendarle biti v pohujšanje ali nevarne za zdržnost; v tem slučaju je škof dolžan »clericos ab hac retentione vel frequentatione prohibere« (ib. § 3).

Kaj pa naj stori škof, ako duhovnik ne uboga. Zakonik pravi: »Contumaces pro concubinariis habeantur« (ib. § 4).

Opozorim na določbe naše prve sinode (pg. 140—142), posebno na strogo prepoved »feminas ad mensam habere, per vias deducere aut se comites illis... in itinere adiungere; potem, naj ne vzamejo za postrežnico »feminas iuniores, malae famae, lapsas... ne ullo modo cum ipsis ludant, iocos misceant, ad dormitoria accessum concedant, familiarius cum ipsis agant... neque iter cum iisdem, etsi sororibus, praecipue in eodem curru unquam faciant...«

Skupno življenje.

Zakonik priporoča: »Consuetudo vitae communis inter clericos laudanda ac suadenda est, eaque ubi viget, quantum fieri potest, servanda« (c. 134). Natančna določila ima tudi naša prva sinoda (pg. 175), katero večkrat poglejte.

Brevir.

Strogo smo zavezani, da opravimo vestno za vsak dan določene cerkvene molitve. Zakonik zapoveduje: »Clerici in maioribus ordinibus constituti... tenentur obligatione quotidie horas canonicas integre recitandi secundum proprios et probatos liturgicos libros« (c. 135).

Obleka in tonzura.

O obleki predpisuje novi zakonik: »Omnes clerici decentem habitum ecclesiasticum, secundum legitimas locorum consuetudines et Ordinarii loci praescripta, deferant, tonsuram seu coronam clericalem, nisi recepti populorum mores aliter ferant, gestent, et capillorum simplicem cultum adhibeant« (c. 136, § 1).

Kaka naj bo duhovnikova obleka, določuje točno naša prva sinoda (pg. 146—148). Opozorim tudi na opomin v naši knjigi Instructio (pg. 126). Prepovedana je kratka suknjica; vsaj do kolen naj sega; zapeta naj bo, ne pa odpeta. Barva obleke je črna ali vsaj prav temna; bela ne sme biti, tudi ne klobuk ali slamnik. »Tonsura« naj bi bila priljubljena, kot insigne decus militiae Christi.

Zakonik nadalje določuje: »Annulo ne utantur, nisi id ipsum a iure aut apostolico privilegio sit concessum« (ib. § 2).

»Clerici minores, qui propria auctoritate sine legitima causa habitum ecclesiasticum et tonsuram dimiserint, nec, ab Ordinario moniti, sese intra mensem emendaverint, ipso a statu clericali decidunt.«

Bogoslovci so torej dolžni nositi duhovsko obleko ne le med letom v semenišču, ampak tudi na počitnicah doma. Kdor bi hodil v civilni obleki, bi pač pokazal, da ni prežet pravega cerkvenega duha, ampak da je še ves posveten.

Poroštvo.

Poroštvo novi zakonik prepoveduje, rekoč: »A fideiubendo, etiam de bonis propriis, clericus prohibetur in consulto loci Ordinario« (c. 137). Ta prepoved je zelo umestna in za nas duhovnike izredno potrebna. Dovolil bom poroštvo le v posebno uvaževanja vrednih okoliščin; tudi za katejegakoli duhovnika ne bom poroštva dovoljeval.

Prepovedana opravila.

Zakonik zapoveduje najpoprej le splošno, naj se kleriki zdrže vseh onih opravil, »quae statum suum dedecent«. Potem pa nekatera taka prepovedana opravila našteva: »artes indecoras ne exercent; aleatoriis ludis, pecunia exposita ne vacent; arma ne gestent, nisi quando iusta timendi causa subsit; venationi ne indulgeant, clamorosam autem nunquam exercent; tabernas aliaque similia loca sine necessitate aut alia iusta causa ab Ordinario loci probata ne ingrediantur« (can. 138).

Kar zakonik v tem kanonu prepoveduje, je v naši škofiji strogo prepovedano. Tri stvari zopet posebno poudarjam:

a) Lov v šumnem društvu prepoveduje že škofijska postava, posamičnega pa le trpi (Syn. I. pg. 144. § 3. n. 6). Ker me pa izkušnja uči, da so lovci navadno slabi duhovni pastirji in da za lov odlože celo duhovsko obleko, tudi posamičen lov odločno odsvetujem, naravnost pa in sicer sub poenis ecclesiasticis prepovem ob nedeljah in praznikih, ali v neduhovski obleki.

b) Prepovem tudi sub poenis ecclesiasticis igre na karte v družbi lajikov, zunaj župnišča, pozno zvečer, za visoke denarje; kartati smejo edino recreationis, ne pa lucri causa duhovniki med seboj in zares le za kratek čas (Syn. I. pg. 144. § 3. n. c.).

c) Obnovim prepovedi glede obiskovanja gostiln; naj se vestno izvršujejo dotična škofijska navodila v prvi sinodi (pg. 143. n. 205) in v naši knjigi Instructio (pg. 125 d). Zavoljo mnogih prežalostnih posledic, ki izvirajo iz obiskovanja gostilen, sem moral to prepoved poostriiti.

Zakonik naroča klerikom povrh, »ut etiam ea quae, licet non indecora, a clericali tamen statu aliena sunt, vitent« (c. 139. § 1). — Kaka bi bila ta opravila? Gotovo ne: vrtnarstvo ali čebelarstvo; pač pa košnja, obdelovanje polja, vožnja poljskih potrebščin in stvari na polje in s polja; aktivna udeležba pri javni telovadbi in sploh vsako delo, pri katerem mora duhovnik sleči svojo duhovniško obleko. Tolerira se kolo v službeni porabi, tudi za kak izlet, akoravno je ta poraba nevarna, da preide v strast in da škoduje zdravju.

Nekateri posli.

Zakonik dalje prepoveduje klerikom zdravilstvo in kirurgijo, ako je ni dopustila rimska stolica; tudi opravil javnih notarjev — tabelliones seu publici notarii — naj klerik ne prevzema, razen pri cerkvenem uradu; nadalje pravi: »officia publica, quae exercitium laicalis iurisdictionis vel administrationis secumferunt, ne assumant« (c. 139. § 2). Vse to nas nič ne zadene.

Pač pa nas zadeva sledeči odstavek: »Sine licentia sui Ordinarii ne ineant gestiones bonorum ad laicos pertinentium aut officia saecularia, quae secumferunt onus reddendarum rationum« (ibid. § 3).

Radi posebnih razmer v naši škofiji dovolim: a) da vodijo duhovniki posojilnice kakor do sedaj, seveda previdno in vestno; b) da sodelujejo pri raznih gospodarskih zadrugah, ter skupno s člani skrbe za dotične potrebe v korist ljudstva; c) da so v šolskih svetih, pri cestnih odborih in pri vseh javnih poslih, pri katerih se denarni trošek in dohodek uravnava po določe-

nem proračunu. Ta dovolitev velja do konca leta 1920.

Ozir časti poslanca določa zakonik: »Senatorum vel oratorum legibus ferendis, quos deputatos vocant, munus ne sollicitent neque acceptent... ne attentent sine licentia tum sui Ordinarii, tum Ordinarii loci in quo electio facienda est« (c. 139. § 4).

Prepovedane zabave.

O teh zaukazuje novi zakonik: »Spectaculis, choreis et pompis, quae eos dedecent, vel quibus clericos interesse scandalo sit, praesertim in publicis theatris, ne intersint« (c. 140).

Iz te prepovedi sledi: klerik ne sme zahajati k predstavam v gledališča; tudi v kino lokalno nikakor ne sme zahajati (Instr. pg. 125 sq.). Opozarjam tudi na prepoved v prvi sinodi (pg. 144, § 3 d): »caveant sacerdotēs, ne sint nimis prompti ad frequentanda convivium nuptialia... caveant praeterea ne recreationis causa adeant familias irreligiosas, lascivas, suspectas; neque in familiis honestis laicorum persaepe per integras horas, immo usque ad intempestam noctem morantur« (ib. pg. 145. l).

Vojaštvo.

O tem naroča zakonik: »Saecularem militiam ne capessant voluntarii, nisi cum Ordinarii licentia, ut citius liberi evadant; neque intestinis bellis et ordinis publici perturbationibus opem quoque modo ferant« (c. 141. § 1).

»Clericus minor, qui contra praescriptum § 1. sponte sua militiae nomen dederit, ipso iure de statu clericali decidit« (ib. § 7). Te določbe nas Avstrijancev ne zadevajo posebno.

Kupčija in trgovina.

V tej kočljivi zadevi določuje zakonik: »Prohibentur clerici per se vel per alios negotiationem vel mercaturam exercere sive in propriam, sive in aliorum utilitatem« (c. 142).

To prepoved razlaga precej točno naša prva sinoda (pg. 145, sq). Vendar naj jo še nekoliko pojasnim.

a) »Negotiatio oeconomica« ni prepovedana, kar je važno za župnije, ki imajo zemljišča, njive, gozde, vinograde. Kar pridelajo, slobodno razprodavajo. Tudi sme razprodati, kdor kaj za svojo potrebo kupi, potem pa več ne potrebuje.

b) »Negotiatio politica«, namreč kupovanje in prodavanje z dobičkom na korist občine, je po sebi klerikom prepovedana in je dovoljena le, »si urgens causa pietatis et caritatis aliud suadeat«. Da pa more duhovnik vedeti, ali obstoji

taka »causa«, si mora izposlovati dovolitev škofovo, ki sicer nima pravice od te prepovedi dati oprost, ampak ima pravico razložiti, če je dotičen slučaj zares »causa pietatis et caritatis«.

Sem spadajo pridobitne zadruga, naši konsumi in naše centralne zveze. O teh izjavim, da v sedanjih časih obstoji »causa pietatis et caritatis« na korist našega ljudstva, ki si je po teh zadrugah in zvezah opomoglo in iztrgalo iz rok oderuhov. Tudi po vojski bodo ostali in obveljali isti razlogi.

c) »Negotiatio lucrativa«, namreč kupovanje in prodavanje za lasten dobiček je popolnoma prepovedana in njo zadeva c. 142 v vsem obsegu. Take trgovine ne sme imeti noben duhovnik, ne sme je voditi ne sam ne po uslužbencih, ne sme iskati ne svoje koristi, ne koristi drugih oseb, tudi ne »ad causam piam«. Vendar ko bi se »ad causam piam« pojavil posebno nujen in silen

slučaj, bi mogel škof tako trgovino, toda le začasno, dovoliti.

Odsotnost iz škofije.

O rezidenciji zakonik na tem mestu še ne govori. Vendar pa določuje: »Clerici licet beneficium aut officium residentiale non habeant, a sua tamen dioecesi per notabile tempus sine licentia saltem praesumpta Ordinarii proprii ne discedant« (c. 143).

Po tem: »Qui cum licentia Ordinarii in aliam dioecesim transierit, suae dioecesi manens in cardinatus, revocari potest iusta de causa et naturali aequitate servata; et etiam Ordinarius alienae dioecesis potest ex iusta causa denegare licentiam ulterioris commorationis in proprio territorio, nisi beneficium eidem contulerit« (c. 144).

53.

Poročilo o konferencah Sodal. SS. Cordis Jesu za leto 1917.

J. Flis.

(Konec.)

Kje in kdaj pridemo do vsega tega spoznanja? Zdi se sicer čudno, pa je resnično: solnce mora zatoniti, noč mora nastati, ako hočemo gledati čuda zvezdnatega neba. Tako se človeku duševna lepota in velike ideje odkrijejo, če telesni čuti ugasnejo, če se naše oči zaprejo raztrosljivosti vsakdanjega življenja, če našega srca ne moti hrušč in trušč okoliša, če se duh zbere in v notranjosti koncentrira; tedaj se odpre vsa lepota duševnega življenja, tedaj se čuti skrivnostno pihljanje božjega duha. Noč mora nastati, da se nam prikažejo zlate zvezde večnosti. Saj vidimo, moderni človek, tudi duhovnik, se drži preveč zunanosti, živi na videz, sodi na videz, dela na videz. Zunanja bleščeča delavnost potisne dušno življenje v ozadje. — Zgledi kažejo, da duhovnik, preveč zaposlen v zunanjo delavnost, opušča sv. mašo, opušča brevir, to pa ne more biti koristno za duhovno življenje. Prav mi duhovniki pa potrebujemo pri svoji slabosti in svojih težkih bojih in silovitih viharjih visokih ciljev, nebeške luči, božje moči. Visoke ideje, visoke cilje, nebeško moč, božjo luč dobivamo pred tabernakljem, v katerem prebiva Gospod in Bog.

Jezus je prišel v našo sredo dobro vedoč, česa potrebujemo za duševno in zunanje življenje. K njemu moramo iti z vsemi zagonetkami, z vsemi skrbmi, Jezus želi, da se mu duša brez-

obzirno odkrije. V premnogih slučajih res nimamo nikogar, kakor samo njega, do katerega se moremo obrniti. So vprašanja, zagonetke, v katere prisveti luč, če se iz globočine duše k Bogu obrnemo in mu svoje dvome formuliramo. So mnoge stvari, o katerih se z nikomer ne moremo pomeniti. Za misli in čuvstva najtanjših, najglobljih koreninic naše duše nam manja izrazov; ta čuvstva so neizrekljiva, nerazložljiva, so globine, teme, v katere ne prisije človeška učenost. Na to najskrivnejše kraljestvo naše duše se ozira cerkvena molitev: Deus, cui omne cor patet et omnis voluntas loquitur. Jezus v tabernaklju pozna, razume človeško srce tudi takrat, ko ne najde besedi, ne izrazov za svoje notranje stanje. Neštevilni so slučajji, v katerih le Eden, edino le Eden ostane, s katerim more naša duša govoriti brez besedi. Kristus se nam je razodel in se nam v sv. Evharistiji razodeva ne v učenem jeziku človeške modrosti, ampak v jeziku, razumljivem vsakemu otroku, v materinem jeziku duše.

Naše življenje je mnogokrat trdo in ima svoje težave, delo je težko, dnevi so mračni. Tudi gorečnost ima svoje bolezni, nevolja, srditost, ako se ne zgodi po volji, pristuda, naveličanost, naposled tudi enostranost, ako se v kako reč zamisli, v vsem drugem vidi zlo in vse ga draži; le okrepčilo, ki ga dobivamo iz presv. Srca Jezuso-

vega pri obisku presv. Zakramenta, more otožno srce dvigniti, oveseliti, navdušiti za požrtvovalno delo, za boj proti duševni moralni gnilobi, kakršna se nam kaže med svetom in nam povzročuje mnogo skrbi za prihodnost.

Hitimo torej pred tabernakelj, kakor zahtevajo pravila Sodalitatis SS. Cordis Jesu. Tu si ustvarjajmo lep, vzvišen notranji svet, nasproti zunanjemu svetu. V središču tega notranjega sveta se blesti v lepem svitu presv. Eucharistija; hitimo pred presveti Zakrament, saj naša duša hrepeni po Bogu, kliče k Bogu kakor ptički, padli iz gnezda. Življenje nam je dano le, da se duša vzgoji, vpodobi za večno življenje, kakor se ptiček v gnezdu godí za letanje, potem se izpelje in odleti.

* * *

Končali smo dvajseto leto »Sodalitatis sacerdotum in honorem Ss. Cordis Jesu«, dvajseto leto delovanja konferenc. Presvetli g. knezoškof Missia je dne 16. apr. 1897 odločil po članih društva izvoljenih 21 dekanjskih podpredsednikov s prošnjo: Quos omnes pro amore Sacratissimi Cordis Jesu et confratrum suorum sacerdotum hisce rogo, ut onus, quaecunq; illud est, quod hisce eis imponitur, suscipere benevolenter velint et pro viribus ei satisfacere studeant, multiplex propterea a Summo Sacerdote Jesu Christo suscepturi praemium.

Izmed vseh teh 21 žive le še samo trije gg. podpredsedniki, in sicer: Bizjan, Dobnikar in Brence, vsi drugi so šli v večnost: suscepturi praemium a Summo Sacerdote. In zaslužili so plačilo. Onus, ki ga morajo nositi voditelji konferenc, je mnogokrat težak, razume ga samo tisti, ki ga nosi, drugi ga ne znajo po vrednosti ceniti.

Pričele so se konference pričetkom z nekako nezaupljivostjo, kajti gospodje niso bili vajeni shodov, bili so drug drugemu odtujeni, v dotiki so bili kvečjemu s svojim bližnjim sobratom. Imeli so razne pomisleke. Toda kmalu se je začelo jasni, srca so se drug drugemu odpirala, združevala v celoto, občevanje jo postajalo odkristosrčno, prijazno, prijateljsko. Pričeli smo objavljati razprave, da so tudi drugi videli, kaj vse lahko pride na vrsto. Polagoma se je vnelo — in dvajset let delalo neprestano. Posveti, katerih tvarine, objavljene po Škof. Listu, pričajo o mnogostranskem delovanju duhovnikov v tej dobi. Zgodovinar, ki bo pisal o današnjih dogodkih, bo videl, da so bili duhovniki na vrhuncu izobrazbe in največji dobrotniki ljudstva ob času vojske. Po »Sodal. Sacerdot.« in njenih konfe-

rencah so postali duhovniki, do zadnjega časa, eno, združeni s svojim višjim pastirjem, v zgled vernikom in drugim škofijam.

Kaj so konference storile za razvoj raznih organizacij, za povzdigo npravnega in materialnega stanja svojih vernikov, za ohranitev pravega duhovskega duha posameznih članov, ne bom našteval; misli naj si vsakdo, kaj bi bilo, ko bi v tako kritičnih časih, kakor smo jih preživeli, duhovniki ne bili imeli stika med seboj in ljudstvom; mlajšim gospodom to ni znano, vedeli pa bodo ceniti društvo starejši gospodje, ki so v nevarnostnih letih živeli in delali.

Izrekam vsem gg. voditeljem konferenc najpristrčnejšo zahvalo za ves trud, vso požrtvovalnost; izrekam zahvalo vsem, ki so ljubeznivo sprejemali sobrate pod svojo streho, vsem poročevalcem in zapisnikarjem pri konferencah, vsem, ki so s trudom in navdušenostjo spisovali elaborate, vsem, ki so posegali v debato in prinesli življenje v razpravo, sploh vsem, ki so se konferenc radi in mnogokrat udeleževali: Omnes suscipiant praemium a Summo Sacerdote Jesu Christo.

* * *

Kako je z adoracijo sacerdotum adoratorum? Potožiti moram kakor prejšnja leta, da nazadujemo; stanovitnih starih več umrje, kakor mladih stanovitnih pristopi. Zdi se, da se na obisk in češčenje presv. Zakramenta vendarle premalo važnosti poklada. Pripozna se teoretično, da je neobhodno potrebno duhovniku, toda dejanje izostane. Več se jih je opravičevalo, ki so po milosti prignani zopet pričeli, zmisel vseh teh opravičb je: zdaj bom vedno opravljal in pošiljal libele; neobhodno potrebna je molitvena ura, če ne, človek omrzne, postane pust, prazen — pa vkljub temu so nekateri zopet opustili, drugi so ostali zvesti. Take izjave so karakteristične. — »Sitno je pošiljati libele«; — da, gotovo je združeno z zatajevanjem in zahteva nekoliko požrtvovalnosti. Pa poglejmo zgled. Pater Benigen Snoj je pošiljal libele od prvega pričetka, in sicer iz Ljubljane, iz Aleksandrije, iz Kahire, iz Jeruzalema, in še zdaj jih pošilja vkljub vojski, iz Novega Jorka, in sicer vse, včasih po več skupaj.

Umrli so leta 1916.: župnik v p. Janez Tavčar, župnik v p. Frančišek Perpar, župnik v p. Janez Teran, kanonik Franc Povše, špiritual Michael Bulovec, vojni kurat Anton Gnidovec; leta 1917.: župnik Šparovec, župnik Vilman, župnik F. Sever, župnik v p. Valentin Klobus; in letos

1918: častni kanonik in župnik radovljški Janez Novak, ki je ves čas prav redno pošiljal listke. Ali ni teh dobrih duhovnikov obisk presv. Zakramenta z adoracijo ohranil stanovitne, jih vžigal h gorečnosti in vztrajnosti? Večnost bo vse to odkrila. Iz teh podatkov je razvidno, da adoracija ne ovira vsestranskega zunanjega delovanja. Vsem umrlim adoratorjem naj sveti večna luč; susceperunt praemium a Summo Sacerdote.

Jezus v presvetem Zakramentu naš Ideal,
sv. evangelij naša življenska filozofija!

* * *

Ljubljana. (5 konf.) O zavarovanju zvonov. Toži se o moralni nevarnosti ljudstva i. dr. O računih in duhovskih napovedih, kako jih je rektificirati radi nove doklade na zemljiški davek. O porabi razsvetljave v cerkvi. O zbirkah za vojne namene, o združnih razmerah. O domačem prepiru s socijalnega, ne pa političnega stališča (Zabret). O potrebnosti in nevarnosti delovanja duhovščine v socijalnem oziru (P. Teodor Tavčar, spis). Pogovor, kako nam je kot duhovnikom in dušnim pastirjem postopati med seboj in z našim ljudstvom, da ne postanemo popolno osamljeni; potrebna edinost, veritas amica, edinost med duhovniki, edinost z našimi škofi. G. župnik Hauptman poroča o razvoju dogodkov zadnjih časov.

Cirknica. (2 konf.) G. župnik Wester referira o »duhovnikovi mlačnosti«, spis. G. Švigelj je v dveh konferencah spisano obdeloval temo: O Bogu in njegovih lastnostih: Bog in otrok; kako si otrok predstavlja Boga in njegove lastnosti. Razgovor; vzor Marijinega vrtca; kaj je s poroko vojaka pod vojnim oblastvom. Poleg tega se je ustmeno obravnavalo mnogo pripetljajev in slučajev iz vsakdanjega dušnopastirskega delovanja.

Idrija. (3 konf.) Radi vojnega ozemlja pred fronto; šest bolnišnic v mestu; ceste v tako slabem stanju, da navadni vozovi iz Logatca ne morejo voziti, radi tega dohod v Idrijo zelo otežkočen; — kljub temu so se vendar vršile tri konference. Z vso vnemo se je poudarjala edinost duhovščine v sedanjem položaju; pojasnjevali so se dogodki na verskem in političnem polju na Slovenskem.

Kamnik. (5 konf.) De Deo uno (P. lekt. Evstah. Berlic, spis.). Ali moremo zadobiti odpustek in articulo mortis na več načinov? (J. Primar, spis). Važnost kesanja, razgovor. Vpliv pogostega in vsakdanjega sv. obhajila na versko življenje. (Dekan Lavrenčič.) Spisovanje kronike v vojnem času, razgovor. O prehrani, o rekviziciji

(Fr. Rihar). O poljskih čuvajih (Štefan Rihar). Poročilo dekanovo o shodu dekanov. Lepota Jezusa Kristusa (Val. Bernik, spis v Vzajemnosti). Tekoče notranje zadeve.

Kočevje —

Kranj —

Litija. (3 konf.) Kaj uči duhovnika sv. Križ? (Širaj, spis). Problem katekizma (Štupica). Potreba duhovskih sestankov (Dekan Rihar). Skrb za reveže v župniji. Daritev sv. maše in svetovna vojska (Širaj, spis.). Vojska in sedma božja zapoved (Kogej, spis). Nekaj o pripravi za pridige — po okrožnici Benedikta XV. (Širaj, spis). Važnejše spremembe po novem cerkvenem pravu (Urbanec). Signatura sedanjosti je razpad in razkroj, — kaj naj storimo duhovniki, zlasti z ozirom na naše domače razmere (Dekan Rihar).

Loka. Skupne konference se niso mogle vršiti, ni bilo voznikov ali predragi — iz Loke v Poljane 40 K. Pri najboljši volji ni bilo mogoče: ceste skozi obe dolini so bile tako s trenom zabasane, da se je celo cesar moral vrniti, ker ni mogel naprej. O priliki kanonične vizitacije pa so bili razgovori v obeh dolinah. Obravnavalo se je: Razdor; kako naj se med duhovniki ohrani edinost. Poročilo o shodu dekanov v Ljubljani. Kako naj se v dekaniji organizira pomožna akcija za revne sloje. Kako naj postopa duhovnik, da ljudstvo brani dušne in gnotne škode, ko ima na tisoče vojaštva v fari.

Moravče. (4 konf.) O naših cerkvenih korih (Rihtaršič, spis). Hospitacija v šoli pri Sv. Heleni (katehet Rihtaršič); razgovor. O zgodnjem obhajilu otrok (Knol, spis). O delovanju dekanijske duhovščine v vojnem času, kaj so duhovniki in kaj po posredovanju duhovščine (Dekan Bizjan). Razgovor o zavarovanju cerkva, drugih poslopij, zvonov. Opazke dekana Bizjana o pomanjkljivostih, ki so se opazile pri nadziranju.

Novo mesto. Pomen III. reda za sedanji čas (P. Pavel Potočnik O. F. M., spis). Razgovor. Kako naj pridobi duhovnik nedorasle fante? (Rešičič, ravnatelj gluhozemnice iz Gorice.) Razgovor. Kako je ravnati z dekleti, ki pričenjajo znanje? (Kan. Erzar, spis.) Razgovor o tekočih perečih vprašanjih: večna luč, oddaja zvonov, žitna bera, rekvizicija, poskusne mlačve. Ali je duhovnika prostost od vojaške obvezne službe pravična in času primerna? (Bartel, spis.)

Postojna. Poslali so se tudi zapisniki konferenc za leto 1916., ker so lani zaostali. — Obravnavalo se je l. 1916.: O misijonih ob času vojske; mnogi so propadli radi vsehlih virov... (poroča Fr. Gabrovšek). Rožni venec ob času vojske (Ja-

než Dom.). Slabe posledice vojske v šoli (Franc Hönigman). O vojnem pravu. Pravična pa krivična, vojska; pacifistično gibanje (Leben). Župnik Janež predlaga, naj se preskrbi olajšava o pridobitvi pop. "odpustkov toties — quoties (Janež). Predlaga se, naj ordinariat posreduje za draginjsko podporo. Razgovor o »mašni zvezi«. Česa je treba, da bo pridiga res dobra (Muren). O kongruji (Štefan Rihar). Raznoterosti: naj se določi gospod, ki bi ob vsaki konferenci opozoril na važnejše stvari iz »Škof. Lista« in tudi od drugod, če je važno za duhovnike. Ali so vojaške postave pri nas take, da bi bile »praeceptivae« ali »mere poenales«. Izpovedovanje eno najvažnejših opravil duhovnikovih (Laznik). Vprašanje o dalekosežnosti vojaške prisege. Naša šolska mladina — katehetovo delo in skrbi ob vojnem času (Hönigman, spisano).

Leta 1917. Aktualno dnevno vprašanje, razgovor, resolucija. O cerkveni državi (Rupnik, kapl.). O molitvi (Skobè, pismeno). Kaj narediti, da bi otroci lepo molili in peli v cerkvi ter v šoli (Smolnikar). Kakšna pokora naj se naloži pri spovedi? (K. Zajc). O cerkveniku kot oblatarju (žup. Zupan). Duhovnik ob času vojske z ozirom na svoje posvečenje in posvečenje njemu izročnih vernikov (dekan Bešter).

Ribnica. (3 konf.) Naš patriotizem (Orehek, spis). Spomenica za kanonično vizitacijo ob času vojske (dekan Skubic, spis.). Kateheza prvencev o izpraševanju vesti (Omahen, spis.). Domači razpor (ravn. Traven, župnik Orehek). O tvarini za shode pri mladeniških Mar. družbah (Orehek, spis.). Dekret papeža Benedikta XV. o pridigovanju (dek. Skubic).

Radovljica. (3 konf.) Zadružno delovanje. »De actione cleri politica« po pastoralni instrukciji. De confessione et communione parvulorum. Vpliv bank na javno in krščansko življenje (Drolc, spis.). Formalne stopnje pri verouku z ozirom na sv. obhajilo (Kramar). Duhovnik in izseljevanje v mesto (Stržaj).

Semič. O birni v semiški dekaniji (P. Al. Žužek S. J.). Ožji politični in zadružni položaj (Peter Natlačen). Zvišanje nagrad in potnin za poučevanje kršč. nauka (Jak. Pavlovčič). Marijine družbe mož in žena (P. Al. Žužek S. J.). Karitativno delo nemškega viteškega reda v sedanjem času in v invalidnem domu v Belikrajini

(P. Gregor Cerar O. T.). O pšenični moki za hostije (Jož. Novak).

Šmarije —

Trebnje. O novih davkih, zemljiškem davku; doklade duhovnikom (Hladnik). O cerkvenem govoru (Bajc). Poročilo o shodu dekanov v Ljubljani (Oblak). Gospodarstvo po vojski (Hladnik).

Trnovo. Kako delujmo duhovniki ob vojski (Žganjar). Glavna skrb pri odgoji (dek. dr. Kržišnik). Domači razpor (A. Abram). Kaj naročajo zadnji »Škof. Listi«, poroča žup. Pehani. Češčenje Srca Jezusovega (Jož. Gabrovšek). Versko delovanje duhovnikovo (Mevželj). Domače razmere (A. Abram). Jezus v presv. Zakramentu vzgled potrpežljivosti (dek. dr. Kržišnik). Kaj je nam duhovnikom ukazano storiti zdaj v vojnem času (A. Pehani). Dekan dr. Kržišnik posebno priporoča skrb za misijone, naj bi se vsi skupaj organizirali v »Detinstvu«; priporoča, naj se vpliva na ženski spol, da bodo trdne ostale v nevarnih časih in mnogo drugega važnega za duhovnike; vpraša, ali je kdo dobil kako nagrado radi vojaštva? prosilci niso dobili nobenega odgovora.

Vipava. Kako se uvede sveto Detinstvo (Koller). Priporoča se misijonska mašna zveza. Domače zadeve. Plesi, prirejeni po, vojaki. Okrožnica papeža Benedikta XV. o pridigovanju. — Konference so se nadomestile nekoliko s tedenskimi sestanki. Radi pomanjkanja živil se vrše ob popoldnevih brez skupnega obeda.

Vrhnika. O Marijinih vrtcih (dekan Hönigman, spis.); priporoča, naj se v vseh župnijah ustanove. O notranjih domačih razmerah (Kajdiž). Pogosto sv. obhajilo in delo duhovnikovo (dek. Hönigman, spis.). Razne slučajnosti; pereča dnevna vprašanja, mnogo lepih misli pri razgovoru.

Žužemberk. (7 konf.) Župnik Žust referira o društvu »Pax«. Domače razmere med duhovniki. Razgovor: mežnarji pri podružnicah, nekateri se branijo jih plačevati, ker ni zvonjenja. Župnik Žavbi nadaljuje referat »Ordo cultus divini«. Pomanjkanje petroleja, kako se bo dobil. Druge slučajnosti. Župnik Žust referira o »procuratio abortus«. Separatio a mensa et thoro (Žavbi). O pravični ceni (Hren). Pomožni odbori za aprovizacijo in podpora revnih slojev.

54.

Za mir!

Sv. maša za svetovni mir. Sv. oče Benedikt XV. je izdal motu proprio z dne 9. maja 1918, naj vsi duhovniki, svetni in redovni, na praznik sv. Petra in Pavla (29. junija 1918) darujejo sveto mašo za ljudstvo z namenom, da bi svetu kmalu došel blagoslovljeni mir.

Sv. Rešnje Telo naj se izpostavi na praznik

presv. Srca Jezusovega ali nedeljo po tem prazniku (9. junija) po vseh župnih, samostanskih in duhovnijskih cerkvah ob jutranji božji službi ter naj ostane izpostavljeno do konca popoldanske službe božje, oziroma, kjer je to lahko mogoče, do 6. ure popoldne. Verniki naj se opominjajo, naj molijo za srečen mir.

55.

Različne opazke.

Mašne ustanove. Pomniti je: 1. Sprejemno pismo se mora predložiti ordinariatu v dveh izvodih (enakopisih ali istopisih). — 2. Vsak istopis mora biti spisan na celi poli in kolkovan à 2 K v prvi vrsti s pisavo čez kolek. Cela pola se zahteva, ker se mora sešiti s potrdilnim pismom. — 3. V sprejemnem pismu naj se pove, ali je mašna ustanova oporočno ali osebno naročena in kdaj. To je važno radi pristojbine. V prvem slučaju je bila pristojbina že plačana, v drugem pa še ne, zato jo je treba šele plačati.

Denarne zbirke. Oklicev za denarne zbirke duhovniki ne smejo v javnosti priobčevati brez pismenega dovoljenja kn. šk. ordinariata razen v nujnih slučajih za lokalne potrebe.

Cerkveni kovinski predmeti. C. kr. deželna vlada za Kranjsko sporoča z dopisom z dne 13. maja 1918, št. 14.933, da so od oddaje v vojne namene izvzeti mašni in zakristijski zvonovi, križi, altarni svečniki, kropilniki, za božjo službo določene posode in tase.

8. vojno posojilo. Čč. župni uradi naj priporočajo 8. vojno posojilo, ki ima tudi to ugodnost, da bodo zadolžnice tega posojila v prvi vrsti vpoštevane pri razprodaji vojnega materiala po končani vojni.

Povišana kongrua. Ker še ni izšla ministr. izvršilna naredba, naj gg. duhovniki ne pošiljajo na ordinariat vlog za povišano kongruo, ampak naj počakajo, da se objavi navod.

56.

Slovstvo.

Knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Spomenica ob dvajsetletnem škofovskem jubileju. Izdala in založila Marijina družba duhovnikov in bogoslovcev ljubljanske škofije. Natisnila Katoliška tiskarna v Ljubljani. 1917. S sliko. 80. 119 strani. Cena lepši izdaji 10 K, drugi 6 K v duhovskem semenišču ali v Katoliški Bukvarni.

Vsebina: Mlada leta. — Izobrazba v bogoslovju, doma in v tujini. Prvi službi. — Med brati Hrvati. — Vladar ljubljanske škofije. — Ustanovitev zavoda sv. Stanislava. — Misijoni po vsej škofiji. — Češčenje M. B. in sv. R. T. — Organizacija na izobraževalnem, gospodarskem in političnem polju. — V svetovni vojski. — Vedno v najtesnejši zvezi s sv. Očetom. — Slovstvena dela: biblična, apologetična in dogmatična, ascetična, vzgojeslovna, socialna. — Imenik knjig in pisov. —

Apostolski molitvenik. Izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije. V Ljubljani 1918. Tiskala Katoliška tiskarna. Str. 259. Cena vez. 2 K 80 v.

Ta molitvenik navaja k apostolskemu delovanju, zlasti za cerkveno zedinjenje z vzhodno cerkvijo. Prvi del obsega znanstven pouk in pregled o vzhodni cerkvi, o verskih razlikah, o vzhodnem obredu in vzhodnih katoličanih. Drugi del je molitvenik, vsebuje vse navadne molitve in mnogo novih, povzetih iz vzhodnih cerkvenih očetov in iz vzhodne liturgije. Za prvo nedeljo v juliju ima tri lepe nove »ure molitve« za cerkveno zedinjenje, ki se pa tudi sicer lahko uporabijo.

Sveto pismo Wolfove izdaje je še v zalogi. Popolnoma pa je pošel 2. zvezek, ki obsega: Bukve godnikov, Rutine bukve, čveterne bukve kraljev, Dvoje kroniške bukve, Ezdrove in Ne-

hemijeve bukve, Tobijeve, Juditine in Esterine bukve. Ostali peteri zvezki se dobivajo skupno za 10 K v tukajšnji knezoškofijski pisarni.

Vestnik Dejanja sv. Detinstva. Zvezek 38. Letno poročilo slovenskim deležnikom za leto 1917. A. Čadež, škofijski voditelj »Dejanja svetega Detinstva«. V Ljubljani 1918. Samozaložba. Natisnila Katoliška tiskarna. Str. 64.

Vsebina: Pojdi pome! — Učite vse narode. — Pomisli! — Nujna zadeva. — Poročila iz misijonskih krajev. — Za pouk in razvedrilo. — Drobtine. — Seznam župnij in njihovih nabiralcev za »Dejanje sv. Detinstva« l. 1917. Nabralo se je v ljubljanski škofiji 7133 K 95 v, v drugih krajih 836 K 79 v, P. Klarus Rottmann v Mariboru je nabral 586 K.

57.

Konkurzni razpis.

Razpisuje se izpraznjena župnija Ledine. Prošnje so nasloviti na c. kr. dež. vlado.

Zadnji rok za vlaganje prošenj je 1. julij 1918.

58.

Škofijska kronika.

Dvajsetletnico svojega ustoličenja na ljubljansko škofijo je obhajal dne 22. majnika 1918 presvetli g. knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič. V stolnici je bila sv. maša ob sedmih. Ad multos annos!

Cerkveno odlikovanje. G. M i h a e l K m e t, župnik v Šturiji, je postal duhovni svetnik nadškofije goriške.

Podeljena je župnija Spodnji Log (Unterlag) g. Josipu Gostiša, župnemu upravitelju istotam.

Imenovan je bil za excurrento-upravitelja na Sv. Planini g. duh. svetnik Gothard Rött, župnik v Zagorju ob S., ker je odšel g. župni upravitelj Josip Bressan v Vurberg na Štajerskem kot kurat goriškim pribežnikom.

Naselil se je na Sv. Planini g. Janez Medved, župnik v pokoju.

Konkurzni izpit so delali 15. in 16. maja 1918: Iz II. polovice gg.: Hafner Anton, kaplan v Žužemberku; Merješič Filip, župni upravitelj v Ledinah; Natlačen Peter, kaplan v Metliki; P. Anzelm Polak, kaplan v Semiču; Širaj Jakob, kaplan pri D. M. v Polju; P. Valerijan Učak, župni upravitelj v Podzemlju. Iz I. polovice gg.: Muren Josip, ekspozit v Trnju; Pečkaj Ivan, prefekt v zavodu sv. Stanislava; Stanonik Maks, prefekt v zavodu sv. Stanislava; Zajc Ivan, župni upravitelj v Beli Peči.

Mašniško posvečevanje. V Zatičini je dne 1. maja posvetil presvetli g. dr. Andrej Karlin, tržaški škof, svoje ordinande v mašnike.

Umrli je 10. maja 1918 na Šmarni gori g. Josip Fröhlich, kaplan v z. p. — Priporoča se čč. duhovščini v molitev.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 26. maja 1918.

Vsebina: 49. Vernikom za mesec junij. — 50. Weihe der Familien an das heiligste Herz Jesu. — 51. Letno poročilo Apostolstva sv. Cirila in Metoda. — 52. Codex iuris canonici. — 53. Poročilo o konferencah Sodal. SS. Cordis Jesu za leto 1917. — 54. Za mir! — 55. Različne opazke. — 56. Slovstvo. — 57. Konkurzni razpis. — 58. Škofijska kronika.

Izdajatelj kn. šk. ordinariat. — Odgovorni urednik Viktor Steska. — Tiskala Katoliška tiskarna.